

Recomandări și plan de acțiune privind dialogul social în EU 13 și țările candidate

Data: 30 octombrie 2014

Ilaria Savoini
Consilier senior pentru afaceri sociale
T: +32 2 737 05 82
savoini@eurocommerce.eu

Laila Castaldo
Responsabil politici UNI Europa
T +32 2 235 08 68
laila.castaldo@uniglobalunion.org

Context general

Implementarea activităților de constituire a capacităților pentru creșterea și îmbunătățirea participării partenerilor sociali din EU 13 și din țările candidate la întâlnirile, activitățile și proiectele pentru dialog social sectorial european este, de câțiva ani, o prioritate pentru EuroCommerce și UNI Europa Commerce. Mai precis, activitățile din acest domeniu sunt direcționate spre dezvoltarea și întărirea parteneriatelor și a încrederii reciproce între organizațiile partenerilor sociali implicate în dialogul social european și/sau în alte activități ale UE, mai ales în cazul acelor care au început să participe recent sau care nu au fost încă implicate.

Punctul de pornire pentru activitățile comune ar putea fi rezumat în următoarele două aspecte:

- **Participarea limitată a partenerilor sociali** din noile state membre în DIALOGUL SOCIAL SECTORIAL EUROPEAN, din cauza punctelor slabe de la nivel național
- Necesitatea pentru **o nouă cultură a dialogului social în noile state membre UE și în țările candidate**, construind încrederea reciprocă și angajamentul partenerilor sociali pentru a concepe și a implementa împreună agenda dialogului social privind aspectele de interes comun în cadrul sectorului, la nivel național și european.

Având aceste obiective, au implementat în 2011 proiecte distincte de construire a capacităților în parteneriat cu Centrul de Formare al Organizației Internaționale a Muncii (ITC-ILO). La începutul anului 2014, au finalizat un proiect comun intitulat "Promovarea constituirii capacităților și a îmbunătățirii dialogului social în sectorul comercial pentru partenerii sociali și organizațiile membrilor din noile state membre și din țările candidate". Această activitate a constat în patru ateliere regionale și o conferință de final, care a avut loc în februarie 2014 și la care au asistat 54 de participanți și experți.

În cele ce urmează, EuroCommerce și UNI Europa Commerce își propun să recapituleze concluziile activităților lor recente din noile state membre UE și din țările candidate, să convină asupra recomandărilor comune și să schițeze acțiuni comune de continuare ce urmează a fi incluse ca priorități viitoare și cooperare în acest domeniu.

1. Concluzii și recomandări ale proiectului

În timpul conferinței de final a proiectului de constituire a capacităților, au fost trase următoarele concluzii:

- Guvernele naționale ar trebui să protejeze, să promoveze și să faciliteze dialogul social la toate nivelurile; să întărească principiile democrației participative și să pună bazele unui consens privind aspectele sociale și economice
- Dialogul social tripartit necesită consolidarea instituțiilor naționale tripartite (consilii economice și sociale sau echivalente), prin adăugarea de conținut și prin conferirea de putere formelor instituționale actuale,
- Partenerii sociali din sectorul comercial ar trebui să joace un rol consultativ față de guvernul și parlamentul lor și ar trebui să fie implicați în procesul legislativ prin consultări, ar trebui să facă recomandări guvernelor și astfel să fie implicați în procesul decizional al politicii sociale și economice naționale
- Este necesar să fie implementate cercetări, sondaje, colectări de date și, când este posibil, să fie concepute analize comune asupra aspectelor mai puțin consensuale, cu un impact clar în sectorul comercial;
- Acolo unde este fezabil, partenerii sociali ar trebui să creeze comitete sectoriale de dialog social pentru comerț la nivel național; să intensifice negocierile sectoriale și acoperirea negocierilor cu o perspectivă de a îmbunătăți standardele sectoriale în comerț. Dorința politică, câștigarea încrederii și siguranței între partenerii sociali ar trebui să fie îmbunătățite în mod general pe toate nivelurile (companie, național, sectorial, când este relevant);
- Partenerii sociali naționali ar trebui să considere dialogul social o cale de a obține rezultate în interesul și beneficiul afacerilor și al lucrătorilor din sectorul comercial. Diversitatea sistemelor relațiilor industriale din EU 13 și din țările candidate va fi recunoscută și luată în considerare în programul de lucru pentru Dialog Social European, pentru a facilita o mai bună participare în DSE a acestor țări, precum și pentru a implementa rezultatele la nivel național.

2. Recomandările partenerilor sociali pentru EU 13 și pentru țările candidate

În completarea concluziilor proiectului menționat anterior, partenerii sociali europeni le recomandă membrilor lor:

- Să sporească reprezentarea, să consolideze baza de membri, atât de partea angajaților cât și de cea a sindicatelor, mai ales prin consolidarea organizațiilor partenerilor sociali la nivel sectorial, și a angajamentului lor de a purta negocieri în mod colectiv; să crească numărul personalului profesional angajat cu normă întreagă, inclusiv personal care vorbește fluent limbile străine, după cum este posibil
- Să introducă mai multe cercetări și competențe, facilitând accesul la fonduri europene/naționale și regionale, în cooperare cu universități, institute de cercetare în domeniul muncii etc.
- Să îmbunătățească comunicarea, împărtășirea cunoștințelor și diseminarea informațiilor la toate nivelurile angajaților și organizațiilor sindicale;
- Să implementeze un sistem de educare a managerilor/reprezentanților sindicatelor privind aspecte referitoare la UE, incluzând politicile UE cu impact în sectorul comercial și fondurile europene relevante pentru partenerii sociali
- Să maximizeze beneficiile cooperării internaționale și, în mod deosebit, să ia parte la dialogul social sectorial la nivel european pentru a favoriza dezvoltarea și eficiența ulterioare
- Să adopte o abordare proactivă și să genereze inițiative legislative comune către guvernul lor, acolo unde este adecvat.
- Să discute reformele asupra codului muncii, prin consultări comune, și să facă tot posibilul pentru a crește certitudinea juridică și pentru a îmbunătăți drepturile de muncă, prin apelul la guvernele naționale;
- Să promoveze și să cultive dialogul social și negocierile colective ca o cale de a îmbunătăți calitatea încadrărilor din sectorul comercial
- Să consolideze rolul UNI Europa și EuroCommerce ca parteneri sociali recunoscuți la nivelul UE și reprezentarea lor în noile state membre și în țările candidate.

3. Acțiuni de întreprins de către partenerii sociali europeni pentru a susține organizațiile lor membre din EU 13 și din țările candidate

EuroCommerce și UNI Europa vor întreprinde următoarele:

Lobby comun și sprijinirea activităților de lobby ale membrilor UNI Europa și EuroCommerce

- Organizarea de întâlniri direcționate cu noii membri aleși ai Parlamentului European din EU 13, cu consultarea și prin discuții anterioare cu organizațiile relevante ale membrilor UNI Europa și EuroCommerce, pentru a-i sensibiliza privind importanța dialogului social din sectorul comercial, atât la nivel național cât și la nivelul UE, și pentru a spori conștientizarea aspectelor legate de comerț;
- Susținerea acțiunilor partenerilor sociali naționali îndreptate către guvernele lor, prin adresări comune relevante, pentru a se asigura că partenerii sociali sunt implicați în chestiuni ca: reformele codului muncii, introducerea de noi legi sau revizuirea legilor existente cu impact asupra sectorului comercial (se va decide de la caz la caz);

Promovarea dialogului social sectorial UE

- Monitorizare comună și încurajarea participării reprezentanților EU 13 la activitățile de dialog social sectorial pentru comerț, luând în considerare pe cât posibil și căutând soluții pentru dificultățile organizaționale și tehnice care pot apărea;
- Favorizarea participării membrilor EU 13 și a candidaților în activități sectoriale globale organizate de către OIM (ILO)

- Încurajarea și monitorizarea comună a implementării rezultatelor dialogului social în UE 13;

Sprrijin pentru finanțarea și competențe UE

- Oferirea de sfaturi, experți și competențe pentru a le permite să prezinte activități de proiect comune sau separate, pentru a fi implementate cu sprijinul financiar al Comisiei Europene: Fondul Social European, categorii ale bugetului pentru Dialog Social și Relații Industriale, alte instrumente financiare europene etc.;
- Implementarea în viitorul apropiat a unui proiect de cercetare cu scopul de a colecta date și dovezi privind relațiile industriale și dialogul social în sectorul comercial la toate nivelurile, incluzând exemple de bune practici, cu sprijinul financiar al Comisiei Europene;

Facilitarea de întâlniri/mese rotunde și schimburi la nivel național

- Organizarea de activități specifice și personalizate pentru membrii proprii din EU 13 și din țările candidate, în strânsă cooperare cu organizațiile din țările implicate. Formatul activităților va fi adaptat în concordanță cu specificitatea situațiilor naționale și va include activități tripartite atunci când acestea sunt relevante;
- Solicitarea Comisiei de a oferi asistență (activități de formare, finanțarea proiectelor specifice etc.) guvernelor țărilor ce întâmpină dificultăți majore în implementarea acquis-ului social comunitar.
- Când cooperarea partenerilor sociali la nivel sectorial național este prea dificilă sau nu există din cauza caracterului specific al sistemelor relațiilor industriale naționale, partenerii sociali europeni își vor promova și facilita participarea în propriile proiecte tematice finanțate de UE (consilii de competențe, dezvoltarea tineretului, sănătate și siguranță la locul de muncă) și se vor recomanda pentru a spori conștientizarea asupra acelor aspecte în țările lor. Dialogul Social este ținut de parteneri naționali din țările respective, de aceea partenerii sociali europeni nu pot interveni. Partenerii sociali europeni pot, dacă li se solicită de către un partener de la nivel național, să susțină constituirea capacităților de dialog social, acolo unde un astfel de sistem nu există încă sau necesită sprijin inițial.
- Susținerea continuă a libertății de asociere, a dialogului social și promovarea sistemelor de negociere colectivă prin participarea, atunci când este fezabil, la evenimente și conferințe naționale organizate de către parteneri sociali.
- Facilitarea schimburilor bilaterale și a cooperării între sindicate și reprezentanții angajatorilor din organizațiile membrilor UNI Europa și EuroCommerce

4. Diseminarea, monitorizarea și continuarea

- Un exemplar al acestui text va fi trimis către diferite servicii ale Comisiei, membrilor Parlamentului European, guvernelor și partenerilor sociali din EU 13 și din țările candidate
- Partenerilor sociali din țările implicate li se solicită sprijinul pentru diseminarea acestui text la nivel social și de companie
- Partenerii sociali vor evalua aceste recomandări în timpul sesiunilor plenare de dialog social prin intermediul unui chestionar specific trimis țărilor implicate, în timp util, pentru a evalua și, dacă e necesar, ajusta acțiunile comune pentru a corespunde nevoilor reale ale organizațiilor membrilor.
- Acest text va fi reevaluat și, dacă este cazul, revizuit la sfârșitul anului 2015;
- Partenerii sociali vor lua în considerare acest text în timp ce-și stabilesc programul de lucru viitor.